

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Negyedévre . 1 frt 25 kr. = 2 kor. 50 fl.
Félévre . . . 2 . 50 . = 5 . . .
Egész évre . 5 . . . = 10 . . .

Megjelenik minden szerdán és szombaton.

Egyes szám ára 7 kr. = 14 fillér.

Egyes példányok Groszman J. antiquar üz-
etében, Falkenstein Soma dohánytözséjé-
ben, Nagy Lajos, Groszmann J., Gubás F. és
Hesz Jenő fűszerkereskedésében kaphatók.

SZABADSÁG

SZERKESZTŐSÉG

és
KIADÓHIVATAL:

Széchenyi-utca 76. szám

(Vithen-ház.)

Ide küldendők a lap szellemi részét
illető közlemények, valamint az előfi-
zetési díjak, hirdetések, nyiltterek és
reklamációk.

Hirdetéseket felvesz és rendkívüli
olcsó áron közöl a kiadóhivatal és
Falkenstein Soma hírlapirodája

POLITIKAI, TÁRSADALMI KÖZGAZDASÁGI, TANÜGYI ÉS HELYIÉRDEKŰ LAP.

A MISKOLCZI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT KÖZLÖNYE.

Nem halt meg.

— Allegorikus kép. —

Kossuth a legnagyobb magyar nem halt meg! — Hiszen eddig is tudtuk, hogy ő halhatatlan! Kilenczvenkét évig emberi erőt felülmuló munkájával dolgozva imádott hazája szabadságáért, óriási munkája kimerítette lángszellemének porhajlékát, mely megkopott és elnyűtt, mint egy óragépezet. Jött az utolsó perc s a mindenható jó Isten ezt mondta a haldoklónak: „Én tölem nyerted lángszellemedet, adj számat sáfárságodról.” Erre a legnagyobb magyar így számolt: „Mindeneiket elvégeztem.” S ezzel lánglelke égbeszállt.

Égbeszállt és felszállása közben az ezer világokat világító óriási tüzgolyóval: a nappal találkozott, mely őt megszólítva ezeket beszélte neki:

„Megállj tőlem eredett lángszellem, halld meg, honnét és miképen származtál, én irigyed voltam, míg ama sötét gömbön, a földön valál. Kilenczvenkét év előtt egy napon a minden világokat teremtő és kormányzó örök Isten, megállítá rohanva haladó tüzgolyómat és saját kezével szakított rólam egy kis lángot s így szólt hozzám az Ur:

„Nézd, ama sötét gömb ott lent egy világ, melynek neve „föld!” ennek lakói az emberek, kiket én saját képemre teremtettem és szabadsággal és észszel felruháztam és mindnyáját egyenlővé teremtettem; mégis a helyett, hogy szabadok lennének, rablánczot viselnek mert köztük a rangvágy és a kőszívű sötét agyvelejü buta góg, számukra rablánczot kovácsolnak, melyhez segédkezett ők nyujtának. — Ott a többi országok egyikét a magyar nemzet lakja s neve: „Magyarország.” E nemzet kiváló teremtményem, a hát közel egy ezredéve, hogy harci dicsőségével maga szerezte, szabad volt több századokig, de századok előtt ez is rabigába dőlt. — E Magyar hazába doblak le tégedet te kis láng! Ott születik ma egy emberóriás, ennek légy lánglelke,

lángszelleme, lángesze és lángnyelve, hogy segítségével szabaddá tegye nemzetét s megtanítsa emberi hivatásra és arra, hogy a földön legnagyobb méltóság eme cím nélküli név: „ember“; ki e nagy nevet megérdemli, azé a legmagasabb rang, mert az, teremtőjének kitűzött céljára emberi hivatását betölti és vezérel a föld azon részére is, hol már az emberek szabadok s ezeket tanítsa meg reá, hogy tudják meg, mivel bírnak és mi az a szabadság, a mivel bírnak.”

E parancs kiadása után az Ur téged te lángszellem a földre vetett s midőn a földet érintetted, azon perczen született Kossuth Lajos, ki első lélekzétvételével tégedet magába szíván, lettél annak lángszelleme, amint az Ur neked parancsolá. Ime ezért volt az emberóriás Kossuth Lajos félisten, mert Isten kezéből nyerte lángszellemét.

Ezeket elmondva a nap Kossuth szellemének, így szólt tovább: „Jer tehát szellemóriás, keblemre ölellek, sőt szeplőtlen tisztaságban bocsátván tégedet vissza Kossuth az emberóriás, izzó tányéromra mint arcomra teritelek fátyolul, hogy elhagyott hazádba mindennap visszatekintess és láthasd, mit teszen nemzeted; nekem pedig segits arany sugaraimmal az emberek szívébe és agyába behatolni, hogy ha hamvadni kezdene a hazaszeretet tüze és a szabadság iránti érzelm lángja, lángra gyujtsam a magyarok szívében a honszerelmet és szabadság vágyát, megvilágítsam a sötét elméket, mint eddig a legnagyobb magyar Kossuth Lajos tevé, mert ezt irigyeltem tőle, mivel én fényes nap vagyok s megvilágítottam ugyan a sötét földet, de az emberek szívébe hatolni, mint ő, képes nem valék; ezért voltam irigylője 92 évig, de ha így veled egyesülve sem érnénk világot, feljövök nagy haraggal és ama sötét világot, a földet, lánggal fogom fölémészteni.”

És az Ur, a minden világok teremtője és kormányzója ezt látva és hallva mondá: Egek fénye te nagy tüzgolyó, ha már a legnagyobb

ember szellemével egyesültél, neved legyen ettől fogva: „Szabagság napja.”

Mi tehát, ki az égbe szállt s ott fényes nappal lett szellem örökségét, mint e föld legdrágább kincsét, a szabadságot, egyenlőséget, testvériséget s lángoló hazaszeretetet szívébe zártuk hiven, most már bátran belenézhetünk a nap izzó fényes tányérjába, mert ott Kossuth Lajos égbe szállt szelleme ragyog; de te rangvágyó, kőszívű sötét agyú buta góg, ne merészelj a napba tekinteni, mert kiegészi szemeidet, hogy örök sötétség legyen vezeklésed.

Igy míg más kiváló nagyunk ha elhalt, csillaggá lett. Kossuth pedig az égnek és földnek fényes napja lett!!

Kedves nemzetem, ha őseid elhagyják Árpád imádott „Hadur”-ját, légy te most — napimádóvá.

Ama porhajlékot pedig, mit a legnagyobb szellem itt hagyott, nem eltemettük, hanem a haza szent földjébe, mint a szabadság magvát elültettük és így sirjából fakad és nő fel a szabadság örökéletű fája, melynek zöld lombjait a magyar nemzet szívében élő hazaszeretet, szabadság, egyenlőség, testvériség érzelme fogja alkotni s rajta áll édes nemzetem, hogy e szabadságfája viruljon, viragozzék és számokra gyümölcsöt teremjen.

Igy hát Kossuth a legnagyobb magyar nem halt meg és el sem temettük őt, mert ő nemzete szívében örökké él! Ő csak megdicsőült!

Ti tehát, bus zarándokok, kik ma elmentek a kerepesi szent-sirhoz, hogy annak friss hantjait bánatkönnyetekkel áztassátok: legyetek oly boldogok, minővé ő hazáját s nemzetét tenni kívánta!!! És ha a szívet átjáró fuvola hangjánál bájosabb hangokat a bölcső dalálva, kebleteken ringatott gyermekeiteknek szívébe oltjátok az ő hagyományait: a hazaszeretet, szabadság és testvériség érzelmét, úgy az ő lángszelleme a nap fényes tányérján fog felétek üdvözlő mosolylyal inteni.

A SZABADSÁG TÁRCZÁJA.

Kossuth él!

Nem halt meg Ő . . . csak nyugalomra tére,
Mint tört hajós, ha mentő partra lel. . .
Tenger-viszály tululva agg fejére:
Most véd-szigetje lón a sirkebel. . .
Nem halt meg Ő . . . hisz milliókra ontja
E kis szigetről fényét, éj s naponta;
Miként a fény-gömb, mely irányt jelez;
Biztatva: »Népem! csak evez, evez!»

Nem halt meg Ő . . . mit a nemzet szívébe
Vetett arany-magul, kikelve már:
Szabadság égi magva, szent ígéje;
S nő, egyre nő, miként a pálmazál. . .
Földét, igaz! sok drága vér fereszté;
De győzedelme, mint a szent kereszté:
Világra hat, és ezrekre szól,
S előtte a zsarnokság meghajol!

Nem halt meg Ő . . . hogy a pór emberré lett,
Kit szolgaként hajszol kényén az ur.
S tétet, fejet hajt a testvériségnek,
Kit más jogán tiport döllyffel, vadul:
A gondolat csak hozzá tér meg ujra,

S nevére rezdül milliók szíve hurja;
S a népjogért ki küzde igazul:
Sirjára népe áldó könnye hull!

Nem halt meg Ő . . . ki nép szívébe írta
Nevét, a nemzedékek ujra él;
Mint rengeteg, bontóidó ha írta:
Agg törzsökén, ifju hajtást cserél . . .
És vele hajt, és vele nő az eszme,
Uj törzsökön, ujjab sudart eresztve. . .
Ne csüggedj népem! mert velünk van Ő,
S nagy lelke biztat: »Miénk a jövő!»

. . . Egy szebb jövő . . . a nemzet édes álma;
Hol a bilincs végső szemig lehull. . .
S szabad legében szárnyait kitérve:
Büszkén lebeg ismét a szent Turul. . .
S mig szolga nép urának talpát nyalja:
Függetlenül Ő, csak magát urálja. . .
Megjő e kor, oh nemzetem, ne félj!
Hisz Kossuth lelke él . . . örökre él! . . .

Illyés Bálint

Tavaszi napsugár.

(Költemény prózában.)

Megdobbant a föld szíve. Mintha nem várná a
virradást, — hosszú téli álmából ébredni akar. Még
ráborítja hajnalonként a tél fagyos takaróját, — még

rálehel olykor nehéz pilláira a lusta ködöt, de mintha
megtörnék hatalma a nap királyi fénye előtt, mely
felszaggatja a jégburkolatot, széttöri a megfagyott
földkéreg lánczait — és az árván gubaszto madár aj-
kait vidám csippenésre nyitja meg.

Egyszerre a feltámadás zibongó zaja hallatszik
a halott világ felett. Olvadó hólé csobogva siet alá
a bércekről, — egy-egy madárhang szólal meg a
rügyező cziheresben, a verőfényes oldalon kiüti
sárga fejét a pongyola pitypang és a bokor alatt,
vörhenyes harasztok között fehér szirmai csillognak
a hóvirágnak.

Édes tavaszi fény, édes tavaszi illat! Olyan
vagy te, mint egy szép asszony szerelme: mámo-
ros, szenvedélyes, tüzes és bolondító,

Olyan a te fényed, mint a melyik ott lobog
egy bizonytalan színű, de annál szebb szempárban,
olyan a te illatod, mint egy felbokrétázott asszonyi
kebel, honnan ingerlő bódító illat csap ki, hogy ré-
szeg mámorban ringasson; olyan a te meleged,
mint a csókra nyílt ajkak lehellete, melynek ingerlő
tüze megbűvöl.

És a mint látom a fényt, a ragyogást, egy
csodás mosoly jut eszembe, melyet akkor láttam,
mikor a szerelem mindenhatóságának oltára előtt
térdepeltem.

Itt állok a napfényen. Lábam alatt roppan az
olvadó hó; tiszta csöppjeiben szikrázik a nap sugara

— **A függetlenségi part szakadása** felett a debreczeni függetlenségi párt vasárnap délután 3 órakor hozta meg ítéletét. A párt közgyűlése egyhangú lelkesedéssel foglalt állást a Justh Gyula elnökle alatt álló országos függetlenségi pártkör mellett, egyszersmind kárhóztató ítéletet mondott a Polónyi-Ugron frakció felett, melynek elnöke Bartha Miklós hírlapi úton olyan vádakot emelt Kossuth Ferencz ellen, mint a minő vádakkal illették hajdan az osztrák bérencz tollú írók Kossuth Lajost. E vádaskodásoknak, melyek Magyarországon mindenütt felháborodást keltek, tulajdoníthatja az Ugron-Polónyi frakció azt, hogy a debreczeni függetlenségi párt oly kemény szavakkal ítélte felette. A debreczeni függetlenségi párt határozata, illetve nyilatkozata, melyet levélben juttattak el Kossuth Ferenczhez, következőképpen hangzik:

Nagyságos

Kossuth Ferencz úrnak,

mint a debreczeni „függetlenségi kör“ tiszteletbeli elnökének.

A debreczeni függetlenségi kör, mely Nagyságodat lelkesült örömmel választotta meg s törhetetlen ragaszkodással vallja most is tiszteletbeli elnökének. f. hó 17-én tartott szervezkedő közgyűlésén, Dr. Nagy Zsigmond körtag indítványára, egyhangúlag a következő határozatot hozta:

„Körünk, mint a függetlenségi eszme és az 1848-iki törvények elvei alapján álló közművelődési egyesület. fájdalommal látja azt az áldatlan torzskodást, mely az országgyűlési függetlenségi és 48-as pártkör kebelében régi idő óta dúlt és elvégre is nyílt szakadásra vezetett; de éppen mert ősi elveinkhez s azoknak minden logikai járulékához törhetetlen hűséggel és kitartással ragaszkodik, elismerését és bizalmát fejezi ki azon függetlenségi és 48-as pártkör iránt, mely Justh Gyula elnökle alatt pártunk igazi elveit szolgálja s a melyhez a mi szellemi vezéreink; Kossuth Ferencz, Thaly Kálmán és Kiss Albert is tartoznak, hogy elveink szeplőtlen tisztaságának megőrzése végett meghozták azt a bizonyára rájuk nézve is fájdalmas, nagy áldozatot, hogy ott hagyták azt az ősi tanácskozási helyet, a melyet szent elveink hű szolgálatával ők templommá avattak. de melyet az álfüggetlenségi — Polónyi-Ugron frakció — ármánykodásával meg akart szentségteleníteni; felkéri ennél fogva Kossuth Ferencz, mint körünk tiszteletbeli elnökét, hogy ezt a határozatunkat Justh Gyula útján az országgyűlési függetlenségi és 48-as párt tudomására hozni méltóztassék.“

Midőn körünk ezen egyhangúlag s nagy lelkesedéssel meghozott határozatát tudomásul s tovább közlés végett Nagyságodnak megküldeni szerencsénk van: kérjük a Magyarok Istenét, adjon erőt és kitartást, adjon sikert és áldást az igaz hazafiak nemes törekvésére!

Debreczen, 1895. márcz. 17.

B. Nagy János,
elnök.

Dr. Kocsár Gábor,
titkár.

duzzad, feszül a zöldes kéregre tapadó rügy és megcsap az enyhe fuvalom szárnyán szálló tavaszi illat

Csodás bűvöletet érzek, a mint a meleg sugár fénye kápráztatja szememet. — Mintha ölelő karok fonnák át nyakamat és forró csók hozná izzásba lüktető véretem. És ebben a szelid zsongásban, ebben a kápráztató fényben, ebben a szelid sugárözönben suttagó hangokat hallok.

Lágyan zendül, mint a keleti regék bűvös hangszere és az indulatoktól fátyolozva, susogja: Te édes, te. — Szeretlek örökké, örökké! . . .

Hazug, csalóka tény vagy talán, de varázssod elől nem bírok szabadulni. A meleg sugár hegyenvölgyön a tavasz bűbajos képét rajzolgatja és míg süt meleg sugarad, míg zajog a felszabadult patak morajja, míg sárgál a pitypang és fehérlik a hóvirág; csicsérgő fecskéket keresek a légben, ügyelem a tarka szivárvány iveretét a végtelen ürben. Vörhenyes mezőben nyáj kolompol, eke karczol kavicsos talajban és a népdal bus hangja reszket végig a hótakart gödrök felett.

A kikelet lehelete suhan: végig a földön. — És ebben a lehelleben van a szabadság irtó, romboló, teremő és mindenható ereje. — Ebben a lehelleben gyönyör van és szerelem, mi életet terem a rohadásból, hangot ad a némaságnak, széttör a rabság lánczait, örömet varázsol a szenvedésből, virágot a porból, dalt a zokogásból.

Dr. Tüdös István beszéde.

(A miskolci tanügyi kör márczius 15-iki ünnepélyén felolvasta a szerző.)

De hát mi által lett az az 1848 márcz 15-ike olyan nagygyá?

Véleményem szerint az által, hogy akkor, azon a napon megnyilatkozott a magyar népnek a szava, — a népnek a szava, melyről réges régen megirattott, — a melyről réges régen bizonyágot tettek a történeti események, hogy valóban az istennek a szava.

1848 márcz. 15-ikén a nép véleménye nyilatkozott meg ott Pesten s a nép szava követelte, hogy meghallgattassék.

A magyar országgyűlés 80 tagu küldöttsége ott volt e napon Bécsben, hogy megvalósítsa a magyar királyi mindazoknak a reformoknak alapfeltételét, a mely reformokat létesíteni akartak s ez az alapfeltétel a felelős magyar miniszterium volt, a mely Kossuth Lajos felfogása szerint e nemzet alkotmányos élete fejlődésének, szellemi és anyagi javai kifejthetésének sine qua non-ját képezte s ebben a felfogásban volt az egész magyar országgyűlés.

Ezt a felelős miniszteriumot ment kéni az országgyűlés küldöttsége, melynek tagjai között ott volt Kossuth Lajos is, kit a bécsi nép vállaira emelt, mint a népszabadság apostolát, mint a nemzeti jogok leglelkesebb hirdetőjét és védőjét. Vállaira emelte az a nép, a mely csak két nappal azelőtt ébredt annak tudatára, hogy neki is vannak jogai, — neki is lehet a szabadságért küzdeni, a mely nélkül a vagyon, a gazdagság, a legfőbb, a legértékesebb jó is értektelen.

Ez az országos küldöttség ott várakozott Bécsben, hogy a Burgba bebocsátassék, hogy a királyhoz járulhasson s ez idő alatt itthon az eszmékkel terhes levegőnek nyomása alatt kitört a népnek akaratát, kitört a márczius 15-iki mozgalom a maga tényeiben.

Egy várakozó küldöttség ott Bécsben s egy mindent követelő, mindent sürgető és akaró népmozgalom itthon. Ugyan melyeknek lehetett nagyobb eredménye?

A küldöttség csak 16-án találkozhatott a királyi s ez idő alatt élvezhették tagjai a bécsi nép örömujjongásait, melyek a márczius 13-iki bécsi forradalom következményei voltak s bizonyágot tettek, hogy a nyárs-polgár hirben álló bécsiek is, a császárváros lakosai is tudnak lelkesülni s ha kell, tenni a szabadságért, a népjogért!

Azt tudom, hogy annak, hogy a magyar országgyűlés tagjai a királynál márczius 16-ikan kedvező fogadtatásban részesültek s márczius 17-ikén megadta V. Ferdinánd az új Magyarország megteremtéséhez a kellő biztositékot a felelős miniszterium alkotásának engedélyezésével, nem csekély oka lehetett a pesti márczius 15-iki történeti mozzanatok. Annak a gróf Széchenyi István által „esernyős forradalom“-nak nevezett örök emlékü ténynek, mely akkor Pesten történt, lehetetlen megtagadni a bécsi udvarra gyakorolt hatását. Hogy félelmet tanusított-e vagy pedig felébresztette az intező körök személyeiben a nemesebb érzelmeket: ezt nem állapíthatjuk meg. Valószínű, hogy mindakettőt előidézte s így annál nagyobb a jelentősége, mert félelmet önteni a kamarillaba s némi nemesebb érzelmet gerjeszteni e föltétlen uralomra törekvőknek lelkében, nem közönséges dolog, hiszen annak a kamarillának minden egyes tagja csak azt akarta, csak arra dolgozott, hogy a népek s nemzetek a szolgaság rabbiincseit hordják, hogy csak „a ház“ „a család“ éljen, minden más egyéb semmisüljön meg.

Hiába vagy korai meleg sugár, hiába fenyegetsz még a tél fagyával, mert a tavaszi illat van már a légben, melynek hatalma nagy, mint az istené, varázsa ellenállhatlan, mint a szabadságé.

E hatalom előtt hódolok és e varázsnak rabja lett a lelkem . . . Látom . . . Nem, nem!

Álmodtam a tavaszt minden pompájával, — mintha szerelmes szép asszony volna, kinek szeméből kiragyog a fényes tavaszi sugár, — arczáról a derű, piros vérből a melegség és öleléséből az a varázs, a mely szédületbe ejt.

Csodás érzés járja át lelkemet, mintha egy hosszú, hideg fagyos tél után a kikelet verőfénye lobbanna fel bennem a tavaszi sugár hatása alatt . . .

Csalod a földet korán ragyogó tavaszi fény.

Talán eltűnik kaczer mosolyod, ingerlő ragyogásod és ismét megjelenik a zsarnok tél rideg fagya és jaj lesz nektek hiszékeny hóvirágok, nyíló pitypangok, a kik hittetek annak a csábító, annak az ingerlő mosolygásnak. A kik nem láttatok át, hogy a tavaszi napsugár csókja áruló csak, — a mely mint egy kaczer asszony, édes mézben lopta mérgét gyöngye kelyhekbe . . .

És csalsz engemet is tavaszi napsugár. Ragyogásod hazug fény, bolygó lidércztűz, — a mely kisérteni kelt ki a mult temetőjéből.

(D)

Az az 1848 márczius 15-iki esemény, az az „esernyős forradalom“ a kezdete volt annak a világra szóló történeti ténynek, melyet magyar szabadságharcznak nevezünk s a mely minden becsületesen érző ember előtt csak arra szolgálhat, hogy a magyar nemzet előtt tisztelettel hajoljon meg.

Az 1848 márczius 15-ének az a ténye, hogy a nép lelkes férfiakra kezdett hallgatni és érdeklődni az országos dolgok iránt, amelyek eladdig csak az u. n. nemzeteket illették meg; az a ténye, hogy lelkes vezetői után haladva a nép érzelmeinek, gondolatainak, akaratának és vágyainak szabad nyilatkozást kért, követelt, sőt adott is; — az a ténye, hogy az érdeklődésen kívül a leghatározottabb alakban és módon a 12 pontban ki is jelentette, hogy mit kíván: mind arra vall, mind azt bizonyítja, hogy ez a nemzet elérkezettnek látta az időt, hogy megvalósítsa azokat az eszméket, melyekért legjobbjaink annyi időn át hiába küzdöttek.

S mit kívánt a magyar nemzet?

Kivánta a censura eltörlését, hogy a mit az ember gondol s kifejezse akarja juttatni, hogy mások is megismerjék, hogy szabadon hasson az ige: a sajtóról vegyük le a szolgaság lánczait, a felülvizsgálást, a melyekhez csak azok ragaszkodhatnak, a kik félnek a szabadságtól.

Kivánta a felelős miniszteriumot, mert enélkül az ország nem lehet független, nem lehet saját ügyeinek intézője.

Kivánta az évenkénti országgyűlést, hogy a törvényeket ez hozza, nem a császári-királyi parancsnok, rendeletek szerint kormányozzák az országot.

Kivánta a törvény előtti egyenlőséget polgári s vallási tekintetben, hogy elvégre omoljanak le azok a válaszfalak a melyek csaknem áttörhetetlenek voltak.

(Folyt. köv.)

H I R E K.

— **Az utolsó felvonás.** Az egyházpolitikai viták utolsó felvonása ma és a következő napokon fog lejátszódni a főrendiházban. Reméljük, hogy most már a harc a szabadelvű irányzat teljes győzedelmével s a reakcionárius párt bukásával fog végződni. A főrendiház tárgyalásaira városunkból Kun Bertalan ev. ref. püspök a mai napon fog Budapestre utazni, Zelenka Pál ág. ev. püspök már tegnap elútazott.

— **Soltész Nagy Albert,** a színházi választmány elnöke vasárnap külföldi útra indult. Budapestben meglátogatta Herman Ottót, városunk déli kerületének országgyűlési képviselőjét. Innen Olaszországba ment, melynek jelesebb városaiban fog néhány napig időzni. Két vagy három hét múlva visszatér.

— **Márczius tizenötödike a vidéken.** Borsodvármegye több községében hazafias lelkesedéssel ünnepelték meg a magyar szabadság újjászületésének szent napját. Sajnos, hogy levelezőink hanyagsága miatt nem kaptunk részletes és kimerítő tudósítást; pedig szükséges volna hogy itt-ott lefolyt ünnepélyről más vidék lakói is tudomást szereznek. Csak két helyről küldtek lapunknak tudósítást.

Mező-Csáthon mint már évekkal ezelőtt, úgy most is lelkesedéssel ünnepelték meg márczius 15-ét. Az ev. ref. egyház templomában reggel 9 órakor ünnepélyes isteni tisztelet volt, melyen a város apraja-nagyja részt vett. Az istenitisztelet a gyülekezeti énekléssel vette kezdetét, azután a mező-csáthi dalárda énekelte a „Szózat“-ot. Majd Bodolay István ev. ref. lelkész mondott alkalmi szép imát, melynek szárnyain a ktlönböző hitfelekezetből álló özön-ség lelke a magyarok istenéhez emelkedett, kérve, hogy ezt a sokat szenvedett szép hazát továbbra is védő karján vezesse. Végül a dalárda a „Hymnust“ énekelte el. Este ünnepélyes összejövetel volt az ipartestület helyiségében, a hol Mező-Csáth intelligenciája és nagy közönség vett részt. Itt szialén a dalárda vitte a főszerepet, mely Toth Elek vezetésével több hazafias dalt énekelte. Szavallatokat és felolvasásokat tartottak Kiss József, Tóth Elek, Balogh János, Dargai Mihály, Joó Miklós. A társaság multságának, mely toasztokkal volt fűszerezve, csak a hajnali óra vetett véget.

Kápolnán márczius 15-ét a szabadság évfordulójának nagy napját nagy lelkesedéssel ünnepelték meg. Délelőtt a harangok hívó szavára a nép csakugy tödült a templomba, hol Szuhay Benedek a gyülekezet lelkésze mondott imádságot és bizonyára föl-emelte a hívők lelkét, mert a szív teljességéből szólt a száj. Ima előtt és után a khorus énekelte és hatásos szereplésével nagyban emelte az isteni tisztelet méltóságát. Esti 8 órakor a szépen feldiszipított iskolai nagy teremben gyűlt a vidéki és helybeli közönség jó része. Itt következő műsorozat szerint folyt le az ünnepély. 1. Szózat. Előadta az énekar. 2. Emlékezés 1848 márcz 15-re. Felolvasta Szuhay Benedek. 3. Nemzeti ima. Előadta az énekar. 4. Az anya. Szavallta Horváth Laura k. a. 5. Nemzeti dal. Petőfitől. Szavallta Buday Béla. 6. Talpra magyar. Előadta Jaz énekar. Az ügyesen összeállított program minden pontja sikerült. De különösen kiemelendő Horváth Laura k. a. ki a roppant nehéz darabot ügyes alakítással s valódi

művészi érzékel adta elő, miáltal osztatlan tetszésben részesült. Dicséretre méltó törekvést és eredményt mutatott fel a chorus is, mely eddig egy éve, hogy megalakult. Karvezetője Buda Elemér tanító nagy szorgalommal s valódi hivatottsággal vezette az énekkart. S azon reményben vált meg a közönség a kápolnai chorustól, hogy más alkalommal még jobban megfogja nyerni a nagy közönség tetszését. Azután tánczra perdült a fiatalság s kiválóan virradtig a legjobb kedvvel mulatott a nagy közönség fiatalja-öregje. A bevétel volt 29 frt 50. A kiadás 14 frt 82. A chorus alaptökeje gyarapítására tisztajövedelem 14 frt. 68 kr. Ez összeghez felül fizettek: Csik László 1 frt, Szuhay Benedek ref. lelk. 1 frt. Csik Dániel, Bartha József, Fazekas László, Tóth Kálmán, K. Sándor Istvánné 60—60 kr. Fekete Lajos, Tóth Menyhért 50—50 kr. S Kultéthy Margit, Szikkay Andrásné 10—10 kr. Összes felülfizetés 6 frt 20 kr. Az ünnepély sikeres volta mindenkire azon benyomást gyakorolta, hogy bizonyára falun is lehet az ily napokat megünnepelni, csak kellő lelkesedés és szabadságszeretet hevítse azokat kik a nép vezetésével vannak megbízva. Dicséretre méltó még a kápolnaiak illedelmes magaviselete, kik roppant nagy számban jelentek meg s megmutatták, hogy szépen is tudnak mulatni!

— **Jubileum.** Spuller A. József, városunk köztisztviselője álló polgárának házánál lélekemelő ünnepély folyt le tegnap délelőtt. Spuller A. József, a ki áldásdus életének folyamán annyi szép és nemes eszmét karolt föl, a ki régebbi időkben Miskolc város közművelődési és zeneéletének központja volt, huszonöt év óta végzi a borsodi árvaház pénztárnoki teendőit. Most az évforduló alkalmával, de nevenapjának is ünnepén a borsodmegyei nőegylet árvaházainak növendéki Filep József tanító vezetése alatt megjelentek az érdemekben gazdag jubilans házánál, hogy szívök érzelmeinek kifejezést adjanak. A növendékek egyike, szivhez szóló szép beszédet intézett a derék férfiúhoz, melyre ő csaknem könnyekig megindulva, meleg szavakkal válaszolt. A névnap alkalmával összegyűlt tisztelgők serege meghatva nézte végig a szép jelenetet. Az ott elmondott szép kívánatokhoz mi őszintén csatlakozunk; adja az ég, hogy lelki és testi erejének birtokában még sokáig aldozhasson a közigy és a jótékony oltárán!

— **Karla Bertalant,** a miskolci ipartestület új elnökét vasárnap délelőtt ígtattak hivatalába. Az ünnepélyes aktus, az ipartestület helyiségében folyt le, melyre nagy számmal jöttek össze városunk iparosai. Az új elnököt Szarka János iparhatósági biztos szép beszédben üdvözölte, elmondotta azokat a feladatokat, melyek a testület vezetőjére a jövőben várnak. Erre Karla Bertalan elnök emelt szót. Mindenekelőtt köszönetet mondott iparostársainak megtisztelő bizalmáért, melylyel őt már másodikban az elnöki díszes állásra emelte; azután hosszabban fejtegette azokat az irányelveket, melyek őt a testület vezetésében vezérelni fogják. A szép és tartalmas beszédet a jelen voltak nagy lelkesedéssel és éljenzéssel fogadták.

— **Eljegyzés.** Balogh Balkányi Béla, a magyar államvasutak miskolci üzletvezetőségének fiatal tisztvi elője a napokban váltott jegyet Leszih Etelka kisasszonnyal, Leszih Miksa miskolci gépgyáros szép és kedves leányával.

— **Uj községi iskola.** Miskolc város községi iskoláinak száma ismét eggyel szaporodott. A város ugyanis a közigazgatásügyi kormányval közösen elvállalt kötelezettségéhez képest fölkerítte a miskolci ev. ref. egyházat arra, nem volna-e hajlandó a nagy-füzes-utcai iskoláját átadni? A nevezett egyház presbyteriuma vasárnap tartott ülésében elhatározta, hogy a kért iskolát készséggel átengedi, ha az épületért és telekért 2500 frtot fizet. Tekintettel arra, hogy a kérdéses telekért az egyház nagyon is kevés vételért kért, ez az iskola már ez év szeptember havában a város tulajdonába megy át s Geese Ferenc tanító községi tanító lesz.

— **A dalár-egylet közgyűlése.** A miskolci dalár-egylet évi rendes közgyűlést vasárnap délelőtt 11 órakor tartotta meg a városházának nagytermében. A közgyűlést a működő tagok énekével vette kezdetét, az egylet a „Szózat“-ot énekelte el szép arnyalattal és lelkesen. Soltész Nagy Kálmán elnök távolléte miatt Petro József alelnök nyitotta meg a közgyűlést. Ezután Pásztor Zoltán titkár olvasta föl költői ihlettséggel megírt szép jelentését, mely hű képét tárta a hallgatóság elé az egylet múlt évi működésének. Majd a számvizsgáló bizottság jelentését olvasták föl, melyet a közgyűlés elfogadott s Hesz Miklós pénztárnoknak köszönet és elismerés nyilvánítása mellett a felmentvényt megadta. Véber István karnagy az egylet művészi haladásáról tett jelentést, melyet kifognak nyomtatni. Ezután az egylet tisztikarának megalakítása következett. Egyhangú felkiáltás mellett Soltész Nagy Kálmán polgármester alelnökké, Petro József alelnökké, Pásztor Zoltán titkárrá, Bársony János ügyészé, Hesz Miklós pénztárnokká, Balázs Mihály levéltárnokká újból megválasztották. A pártoló tagok sorából választmányi tagok lettek: Porca János, Tóth Pál, Soltész Nagy Albert, Pataky Sándor, Rác Jenő és Forster Rezső. Végül a dalár-egylet a „Dalár induló“-t énekelte el s ezzel a közgyűlés véget ért.

— **Kémiai előadás.** Vonzó, népszerű előadással, tudománytal és gyönyörű kísérletekkel egybekötött előadást tartott a helybeli ev. ref. főgimnázium ismert tudós tanára: Halmy Gyula, f. hó 7-én, vasárnap d. u. a főgim első emeletének egyik termében. Érdekesen fejtegette ugyanis a természetben, a levegőben előjövő gázok alkotórészeit, u. m. a nitrogént, oxigént, szénavat és hidrogént. A lég csekélyebb részleteire is kiterjeszkedett. Jelezte az ezen gázok fejlesztésénél előjövő veszélyeket, mik ovalos kezelést, bánásmódot igényelnek. Miután a hallgatókat vonzó és nagy tudománytal párosult előadásában eme felsorolt gázokkal részletesen megismertette, röviden előadta a légnemű testekkel és gázokkal foglalkozó s fölfedező tudósok életét és érdemét. Így többek között foglalkozott: Galileivel, Priszlénel, ki 1774-ben fedezte fel az oxigént, Lavoasierrel, ki a francia vértörvényesek elnökének eme fölkialtása után, hogy: nincs többé szükségünk tudósokra! méltatlanul lefezetett. Kavenndissel, Quericke Ottó magdeburgi polgármesterrel stb. Mo dván: haláttalanok lennének, ha eme dicső férfiak itt jelenleg nem foglalkoznának; „áldott legyen ezek emléke,“ végszavakkal az érdekes és tanulságos előadás befejeztetett. Az egybegyűlt nagy közönség Halmy Gyula tanárt az előadás befejezése után lelkesen megéljenzete.

— **Társasestély.** A „miskolci könyvnyomdások önképzőköré“ f. hó 16-án este a „Pest város“ éttermében tartotta zártkörű társasestélyét márczius 15-ikének emlékére. Az elnök Ludvig István megnyitó beszédében méltatta a nap jelentőségét, majd Kositzki Károly szavaltta el általános figyelem közt Petőfinék „A hazáról“ cz. alkalmi költeményét. Weisz Bernát emlékbeszéde után Engelsman Jenő adta elő a „Volapük nyelv“ czimű monológot. Wechter János igen jó drámai alakítást mutatott be Tóth Pál „az öreg sirás“ költeményének elszavalásánál. Az „Ügyes-bajos ember“ humoros monológot, jó humorral adta elő Dani János. A jól sikerült multság a hajnali órákban ért véget.

— **Házi estély.** A miskolci közművelődési egyesületi márczius hó 15-én tartott háziestélye minden tekintetben sikerült. A hangverseny első számát Fesca nagyszabású quartette képezte; e számmal Neufeld Róza urhölgy játékáról csak nagy elragadtatással nyilatkozhatunk. Érdeklődéssel és figyelemmel halgatta végig a közönség dr. Ballagi János telovlását. Méltó befejezése volt az estnek Dénes Gyula cimbalomjátéka. A műsor után a táncz vette kezdetét a késő éjjeli órákig tartott.

— **A miskolci kerületi betegsegélyező pénztárnak** évi rendes közgyűlése vasárnap délután volt a városháza nagytermében. Az igazgatóság és felügyelő bizottság évi jelentéseit, valamint az évi zárszámadásokat tudomásul vették s a felmentvényt megadták az igazgatóságnak, felügyelő bizottságnak a pénztárnoknak. Ezután a választások következtek. Megválasztották az igazgatóságra, alelnökké: Kulcsár Károly, alelnökké: Kolba Károly, tagokká: dr. Csáthy Szabó István, Koos Soma, Hercz Jenő, Tury József, Friedman Ármán, Némédi István és Rusinszky Lajos, a felügyelő bizottságra, alelnökké: Moskovics S., alelnökké: Reidinger Béla, tagokká: Krausz József, Dolinay Gyula, Geiger Vilmos, Lovász László, Schuberth Gusztáv, Stiller József, Szabó István. — A közgyűlés Rác Jenő indítványára Kulcsár Károly elnöknek fáradságtalan buzgókodásáért jegyzőkönyvi köszönetet szavazott meg.

— **Köszönetnyilvánítás.** A miskolci Takarékpénztár választmánya által 25 frt s a Borsod-miskolci hitelbank részéről 20 forint adományoztatván az alsó-miskolci róm. kath. népiskolák javára, ezen kegyes adományokért az egyháztanács nevében legőszintébb köszönetemnek adok kifejezést. Kiváló tisztelettel Miskolc, 1895. márcz. 18. Blazsejovszky Ferencz apát-plébános.

x **Gazdák és kertkedvelők** vetőmagvaiknak legmegbízhatóbb bevásárlási forrása Schwarz és Koin magkereskedése Miskolc, Zsolczi-kapu 14. sz., mivel ezen czégja borsodmegyei gazdasági egyesület által a löhere és luczernamagvakat az állami vetőmagvizsgáló állomásnál utánvizsgáltatja és az arankamentesnek talált magvakat ölmázrolva hozza forgalomba, a quedinburgi répmagvakat eredeti ölmázral hozza forgalomba és azokért a legmesszebb menő szavatosságot vállal. Arjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve küldetik.

SZÍNHÁZ.

Legujabban az a különös szokás jött nálunk divatba, hogy hol a színésznek nem tetszik az, a mit a kritikus mond vagy ír, hol az egyik kritikus talál valami megróni valót a másik kritikájában. — A mennyire helytelenítendő az, ha a színész vitába elegyedik a kritikussal és nem képes külön választani a színészt az embertől, a nyilvánosság színe előtt protestál és ríposztol; épp annyira elítélendő, midőn az egyik kritikus vagy színházba járó referens — a másik kritikus hangjával és stílusával foglalkozik és gúnyolódik.

Egyszer történt csak meg, hogy a budapesti

nemzeti színház egyik legnagyobb úttörő művésze — Nagy Imre — válaszolt egy kritikuskának élesen, mivel játékában kifogásolni valót talált; az egész fővárosi sajtó azzal felelt erre a szokatlan támadásra, hogy egy egész színi saisonon keresztül nem vett tudomást róla. Pedig Nagy Imre ha szabad constatalnunk — volt olyan nagy színész, mint akár-melyik helybeli nagyság. Hová lesz akkor a kritikai szabadság, a kritikai objectivitás, ha akár terrorizálni, akár vitákat provokálni akar egyik vagy másik színész? Hisz a kritikus nem döntő fórum. A publicum, mely maga lát és hall épügy mint a színész, — a kritikust is elítéli, ha igaztalan — és pártfogásában csak a maga izlése után indul. Éppen azért teljesen hiába való fáradság bármelyik színésznek akár nyiltterezgetni, akár visszakritizálni, leginkább pedig mutogatni és fennen hirdetni, hogy az illető tud magyarul, tud írni és olvasni és főleg, hogy olvasta Szinnyei nyelvtenát, mert ezzel csak azt árulja el, hogy az aesthetikát és a dramaturgiát is a Szinnyei nyelvtenából tanulta.

A helybeli színész nagyságok vidéki izü szerepelgetéseinél sokkal érdekesebbek, a mikor a kritikusok mennek egymásnak. Milyen érdekes és a színészek előtt milyen mulatságos, mikor egyik helybeli újságnak színi kritikusa nem helyesli a másik kritikuskának mondatszerkezetét és azt élczelődve reproductálja épp az az újság, a melyiknek „színház“ rovatában a színi évad jó részében napról-napra azt olvashattuk, hogy „a karok jól működtek“, — de ezt aztán olyan hűségesen közölte, hogy ha jól emlékszemünk még társadalmi drámákról és vigjátékról is ezt konstatalta nagy következetességgel.

Az is igen jóízű, kacagnivaló jelenség, hogy ha egyik másik újság kiválaszt egy saját külön kegyeltet és azt dédelgeti, isteníti és népszerűsíti. Ugyanott aztán sűrűn olvashatjuk, „X. kisasszony csak egyet mosolygott, a közönség zúgó tapsokkal jutalmazta.“ A másik éppen azért is csak X. kisasszonyt támadja és nem is lepődünk meg, ha olvasunk naponként: „X. kisasszony mihelyt beszélni kezdett, a fél színház kiürült, ellenben annál inkább kitént Y. ur vagy urhölgy stb. stb.“ Amott aztán jaj Y. urnak vagy urhölgynek, ellenben ragyog a színpad dicső egén Z. kardaloszó, ki messze kimagaslik solójával és nagy ügyességével stb. stb.

Valójában ezen nincs is mit csodálkozunk, mert a rokon- vagy ellenszenv, de különösen a nők, — a kik hadvezéreket és államférfiakat dirigáltak és befolyásoltak — bizony még a helybeli színi kritikuskákat sem hagyhatják érintetlenül.

Nem is ez a feltűnő, mint inkább az, hogy mivel X. kisasszony jól ismeri a kritikuskákat sőt tudja, hogy kérését nem utasítja vissza, beajánlja neki azokat, a kik vele jó viszonyban vannak, a kik kedvében járnak — ellenben rosszuljárnak azok, a kik X. kisasszonynak ellentmondani és csak egy szóval is érinteni merészlik. Ugyanigy tesz vagy tehet Z. kisasszony egy másik újságnál.

Igy aztán a színházi kritika nemcsak inspirációra, de valósággal suggerálva készül — s volta-képen oda jutunk, hogy a kritika és kritikus is a színpadról kerül ki. Ez — pedig legkevésbé sem combináció — tisztán kivehető, csak figyelmesen olvassuk egyik vagy másik helybeli újság színi rovatát.

A kritikus ilyen formán receptre készíti a kritikát és nincs más fegyvere mint az u. n. elhittetés művésze. Ehhez aztán annyira ért, hogy tetre maga is elfelejti, hogy voltaképen „megrendelésre“ ír és szentül meg van győződve a maga nagy igazságáról s tárgyilagosságaról és minden ellenkező véleményét felületesnek, érdekből eredőnek tart. Ezen felül persze arról is megvan szentül győződve, hogy csak az ő kritikájának van értelme, ő tud, ő ért leginkább hozzá; a ki az ellenkezőjét meri állítani, az csak egy közönséges riporter hozzá képest, míg ő egy igazi Sarcey, a ki csak tévedésből került ide hozzánk ebbe a kis vidéki városba színi kritikuskának.

Eszünk ágában sincs — kiki beláthatja — a prelekczió tartás, de jól e-ett rámutatunk erre a különös jelenségekre e rovat alatt már csak azért is, mert bennünk nem illethet a vád azzal, hogy a színiügylet szolgálva — egy mosolyért, egy jó szóért tömjénezünk volna valakinek állandóan és kitartóan, avagy támadunk volna valakit következetesen és folyton csak azért, mert irigyeltünk volna mást a szerencséjeért. S éppen azért a mi szemünkben nem is lehetett sem színészklíkk és nem léteznek olyanok, a kik a mi jó barátunk vagy barátónk jó barátai és barátónői lehetnek.

S a midőn a saison vége felé ilyen megfigyeléseket kellett tennünk, kérdjük a tisztelt kritikus uraktól, használt-e vajjon a kölcsönös agyonpártolás és a kölcsönös agyonpüföles másnak, mint a színiügyletnek és az objectiv kritikának, éppen annak a két tényezőnek, a melynek ők volnának hű őrői és igaz védői??

* * *

Szombaton Nyáray Antal színtársulatunk népszerű komikusának jutalomjátékául „A primadonna“ Kövessy Albert egyik fővárosi életképe adatott. Kövessynek ez a darabja érdekesebb, mulatságosabb helyzetekben és alakokban mint a nemrég adott „Uj honpolgár“. Mind a kettő olyan nyári

actualitás, a melylyel Krecsányi a krisztinavárosi szinkörben néhány jó estét szerez a fővárosiaknak ügyesen és hiven mutatva be a főváros sok ismert alakját, mert ezekben a nyári darabokban, csak az a jó és mulattató, a mit a színészek inventiója a darabhoz fűz, a darab maga inkább a helyzeteire, mint a meséjére van felépítve. — De azért nem is annyira a darabnak, mint inkább annak a körülménynek tulajdonítható az a langyos pártfogás, hogy Nyáray a saison végén tartja a jutalomjátékát. Ezt az ütő kártyát a jó és ügyes színésznek nem szabad utoljára hagyni. Azért mondjuk ezt, mert jól esett volna, ha az anyagi siker is méltó lett volna ahhoz az igen szép erkölcsi sikerhez — a minőt szintársulatunk férfi tagjai közül — e saisonban egyik sem ért el. A tehetséget legkönnyebben felismerő és érte lelkesítő ifjuság két szép babérkoszorúval és egy izletesen tartalmas kossárral lepte meg — és a közönség hosszantartó, élénk tapsokkal fogadta beléptekor a jutalmazottat. Nyáray kétségtelenül megérdemelte e tapsokat. Gyengéi, tulajdonságai mellett is vénával és természetes komikummal megáldott színész, kinek felfogása és inventiója sokszor szerzett a közönségnek mulatságos és élvezetes estéket. E tekintetben jutalomjátéka alkalmával is hű maradt magához. Az ő Czinczár Kajettánjában — tagadhatatlan — több volt a fiatalos tűz és erő, mint a ravasz, fondorkodó sunyiság és lassúság, de viszont az első felvonásbeli örülési jelenete, gondra és tanulásra való alakítás volt, a mely méltán megérdemelte a szűnni nem akaró tapsokat és az ötször való kihívást.

Egyebekben Nyáray az este ismét meggyőződtetett bennünket, hogy igen szép hanggal felruházva érzéssel is énekel. Játékában sem volt szertelen, felfogásában nem volt túlzó s ez este megelégedett az alant felhangzó sürti tapsokkal és éljenekkel. Az est sikeréből a nagyobb rész Tarnay Leonát illeti. Tulzást nélküli, discret játékában volt valami szokatlanul vonzó és meglepő, kedves beszédében és mozgásában — chic és erő. Örömmel vesszük észre, hogy miként hódítja meg közönségünket napról-napra — minden affectáltság nélkül való tüde és friss játékával és kellemes énekével.

Végül Kazaliczky, Mátrai, Kissné, Lányi Irma igyekeztek a Nyáray Antal és Tarnay Leona játékához illő keretet nyújtani.

(—J)

Felolós szerkesztő és laptulajdonos: Dr. Kontz Miklós
Kiadó: Ruttkay Menyhért.

Egy elsőrangú biztosító intézet
gyakorlott üzletszerzőket alkalmaz,
fix fizetés, avagy megállapodás szerinti jutalék,
javadalmazás mellett.

Bővebb felvilágosítással a kiadóhivatal szolgál.

Építkezésekhez

igen alkalmas jó minőségű

diósgyőri kő

kapható

Sugár és Tavasy

ezégnél Miskolcson (Kincstári fáskert)

waggonkint építési helyre
szállítva 18 frt.

K i a d ó

f. évi május 1-től

a Tetemváron 2. sz. a. levő

„arany csillag“

v e n d é g l ő

a korcsma- és mellék helyiségekkel,

istállóval és kocsiszinnel együtt.

Ertekezhetni az ugyanott lakó

Özvegy SCHWARZ SÁMUELNEVAL.

≡ A K I ≡
12 óra előtt akar olvasni lapot,
fizessen elő
GROSZMAN JAGÓ
bor-, esemege- és fűszer-üzletében
a **Setét-kapu** mellett.
Ugyanott mezei és kerti veteménymagvak
a legjobb minőségben
s legjutányosabb árban kaphatók.

Revolverek és fegyverek.

Idényi jelentés.

Szólónemesítők b. figyelmébe!

2-3

Ajánlom raktáromon levő különféle szobai és helybeni

szőlő-oltó gépeket

kitűnő „Solingeni“ oltó-kécek, sodrony-vágó ollók, czipó-szorító fogók és dugók, valódi stiriai lágyított, vágott

sodrony

előírt hosszúságban. Ugyisintén ökörre és lóra való éles patkók és szeggek, „Norton“ kutszerkezet és ásott-kut minden mélységhez.

Vidéki megrendelések pontosan és gyorsan eszközöltetnek.

Kiváló tisztelettel **Merkl Gyula,** vas-szerszám- és fegyver-kereskedő **Miskolcson,**

Hernyózó-ollók. Hernyó- és hernyófészkek-leégető lámpák és a stiriai fegyvergyárban készült kerekpárokra már ez idényre megrendeléseket felveszek.

Villanycsengő részek.

Férfi-és gyermek-

ruhauzlet fő-utcza 47.

a „Magazin Lieblinggel“ szemben,

a legjobb kelmék-
ből készült ruhák
mérték után
olcsó árak mellett
adatnak el.

Kiváló tisztelettel

Schvartz Jakab

Kardos Arnold József faerező és mázoló Miskolcz, F.-Papszer-utcza 19. sz.

Van szerencsém Miskolcz város és vidéke n. érd. közönségének becses figyelmébe ajánlani

faerező- és mázoló-üzletemet

mely a mai kor igényeinek megfelelően van berendezve.

Elvállalok minden e szakmába vágó a legegyszerűbb és legkényesebb megrendeléseket **igen jutányos árak mel-**

let és szolid, pontos kiszolgálattal.

Becsés pártfogásukért esedezve, vagyok

mély tisztelettel

KARDOS ARNOLD JÓZSEF.